

Foundation Helias section Czech and Slovakia

Bernhardstraat 47-2
6707 CK Wageningen
cboogerd @ telfort.nl

Helias Bulletin pro Čechy a Slovensko

2017-2 –

Pracovní skupina během semináře pro mateřská centra - 11-3-2017

Dostáváte Zpravodaj pro Čechy a Slovensko, s informacemi, zprávami, a termíny kurzů v druhém čtvrtletí 2017. Zpravodaj je rozeslán zájemcům v Nizozemsku, v Čechách a na Slovensku. Mira Hašková zajišťuje překlad do češtiny jako dobrovolnice

Prosba o podporu

Každý příspěvek je velmi vítán, v době kdy je stále těžší „navazovat koncečky k sobě“. Snažíme se s malými náklady vykonat mnoho v Čechách a na Slovensku, ale musí se stále pokračovat se sháněním prostředků. Můžete pomoci – například poskytnutím výnosu z bazárku, nebo z prodeje našich hezkých uměleckých pohledů. Práci v Čechách a na Slovensku můžete přímo podpořit na:

IBAN: NL58 INGB 0000 4032 72 od Stichting Helias/ Tsjechië en Slowakije - De Bilt.

Na tento účet můžete také přispět na různé speciální aktivity, když u Vašeho daru uvedete pro koho je určen. Například školky v Bratislavě nebo v Košicích, které musejí vycházet bez jakékoli podpory.

Vaše příspěvky umožňují naši práci!

Předem srdečný dík

Slovensko

Asociace svobodných škol na Slovensku

Tím, že se škola v Košicích stala samostatnou, změnila se také její role. Dříve byla součástí jediné školy v Bratislavě, nyní jsou to dvě samostatné školy a eventuálně přibudou další. Spojení by už tedy nebylo logické. Proto jsou školy společně zastupovány asociací, také u ECSWE a IAO. Renata Blaschke z Košic byla zvolena předsedkyní.

Svobodná škola v Košicích – oficiálně uznána

Svobodná škola v Košicích pracuje už 5. školní rok. Od září konečně jako samostatná, oficiálně uznaná škola, nyní také uznána jako Svobodná škola Mezinárodním svazem. Z několika důvodů zde chtějí otvírat nové třídy ob jeden rok. Miroslava Lešinská se v září s nadšením chopila poslání třídní učitelky v první třídě s 23 dětmi. Tento školní rok má tedy první, třetí a pátou třídu. Také do vyšších tříd děti pomalu přibývají. V září 2017 tedy první třída nezačne.

Spolupráce se svobodnou školou v Bratislavě pokračuje. Několik učitelů z Bratislavy navštívilo školu jako hospítance, nebo pracovali s dětmi a kolegiem. Více informací: <http://kosice.iwaldorf.sk/skola>

Svobodná škola v Bratislavě

Svobodná škola v Bratislavě dostala před dvěma lety konečně schválení, po patnácti letech dobré práce. Zájem o školu je obrovský. Škola zdaleka nemůže přijmout všechny zájemce. Budoucí první třída je již také naplněna 25ti dětmi. Nyní, když škola již není jedinou na Slovensku, mění se také její vztah se slovenskou Asociací. Více informací o škole: <http://waldorfskaskola.sk>

Nová iniciativa v Bratislavě

Stávající svobodná škola v Bratislavě již nemůže přijmout všechny zájemce. Minulý školní rok se ještě nepodařilo zahájit provoz nové školy. Jednání s ministerstvem bylo velmi zatuhlé. Nyní zde přece jen začala pracovat iniciativa, která použije školní budovu, kde současná škola kdysi začínala. Možnost užívání této budovy je však pouze na jeden rok, takže se musí hledat dál. Je přihlášeno zatím 10 dětí. Pořádají se setkání pro nové rodiče, aby byli informováni o nadcházející první třídě. Alena Baranová, Janka Salvová a Dušan Knezovič jsou vedoucími této iniciativy. Probíhá zde dobrá spolupráce se současnou svobodnou školou. Pravidelně jsou přednášky a dílny pro potencionální zájemce z řad rodičů. Více informací: slobodakvychove@gmail.com

Mateřské školy na Slovensku

Nyní zbývají na Slovensku pět waldorfské školky. Školky stále nejsou nadřizenými orgány uznané a musí proto finančně vycházet bez státní podpory. O nový start se pokouší iniciativa v Senci, v sousedství Bratislavy a jedna nová třída v Prievidze. Dále jsou aktivity pro děti ve Zvolenu a v Žilině, jako loutkové divadlo, ruční práce a eurytmie.

Jabloňka v Bratislavě je nyní "Hajanka" !

Školka se přestěhovala na podzim na Petržalku, čtvrt' na jižním břehu Dunaje. Tam našli místo ve společenském centru, a dostala nové jméno: „Hajanka“. Hajanka má zatím skupinu deseti dětí ve věku 2,5-4,5 a skupinu třinácti dětí ve věku 4,5-6,5 let. Museli zde pilně pracovat na přípravě prostor, také kvůli schválení úřady. Ještě zde není možnost připravovat vlastní obědy, ty jsou sem dováženy od jinud. Doufají, že v létě bude zrealizováno rozšíření kapacity kuchyně a ještě několik dalších vylepšení, venku i uvnitř, jako hrací domečky, houpačky a klouzačky. Hajanka na to dostala sponzorský dar od Nadace pro Podporu pedagogiky Rudolfa Steinera z Nizozemska. Srdečný dík za to! Webové stránky Hájaneky : <http://hajanka.sk>

Pečení chleba v nové školce Hájanke v Bratislavě

Studnička v Košicích

Také Studnička to má finančně těžké, protože není dotována. Tuto školku můžete podpořit na účtu Stichting Helias. Jsou potřeba peníze na různé materiály, na nájemné a do školního fondu pro rodiče, kteří nemohou platit školné. Učitelky zde pracují za minimální mzdu, mnoho práce dělají dobrovolníci, maminky pomáhají v kuchyni, aby se měly redukovat školné. Potřebovali by zde ještě jednu placenou sílu, ale nejsou na to prostředky. Je obdivuhodné, co zde za těchto podmínek dokážou a s jakým nadšením. Od září 2014 se školka přidala k základní škole. Jsou zde nyní dvě oddělení v jednom křídle budovy, kde dále sídlí střední škola obchodní.

Minulý rok byl náročný, některé učitelky byly nemocné, proto bylo méně času na studium a organizaci. Školka dostala velký příspěvek na materiály od Nadace pro podporu pedagogiky Rudolfa Steinera z Nizozemí. Srdečný dík za to!

Kurz prohlubování pro učitelky mateřských školek

S učitelky Katarina, Anna, Lýdia a Janka, začal níže podepsaný pracovat v roce 2014 na novém prohlubovacím cyklu, který bude pokračovat průběhu celého roku. Také další učitelky jsou vítány. Pokračuje se na téma:

1. Prohlubování vlastních schopností vnímání a porozumění dítěti.
2. Rozvíjení vhodných formu za konference o děti.

Minulý rok v květnu se začalo pracovat s novým tématem: „*Rozvoj řeči dítěte v souvislosti s výchovou.*“

Kvůli výše jmenovaným personálním omezením, nebylo s tématem pracováno tak jak se předpokládalo. Také každoroční návštěva níže podepsaného se nemohla uskutečnit. Je zde ale intenzivní kontakt na dálku. Uskutečňují se kroky ke zlepšení organizace a spolupráce.

Více informací: <http://kosice.iwaldorf.sk/>

Hviezdička v Bratislavě

Hviezdička funguje v rodinném domku s velkou zahradou v Bratislavě a má dvě skupiny dětí, rozdělené podle věku. Odpoledne se skupiny spojují. Tento rok navštěvuje školku 37 dětí. Domácí atmosféra působí na děti pozitivně. Bohužel, není možné přijmout všechny. Také zde je tedy velký zájem, navzdory školnému. Také pravidelně přijíždějí na návštěvu stážisté i z České republiky. Více informací : Hviezdicky.iwaldorf.sk

Jazierka – Senec

I v Senci u Bratislavy začala fungovat nová skupinka Jazierka. Zapsáno je 16 dětí, ale ne všechny docházejí denně. Zatím školka funguje u Uly Belianské doma. Hledá se větší prostor, kam by mohlo chodit víc dětí. Od září zde posílila kolegium Andrea Farkasová, která již léta pracovala v Hviezdičce v Bratislavě.

Kremienok – nová iniciativa v Prievidze!

Od února je v Prievidza otevřena nová školka. Tato iniciativa se rozšířila o skupinka rodičů a učitelky Erika Galanská a Elena Petrašová společně na tom, aby v Prievidze znovu fungovala školka, kterou zde vedla

Elena Petrašová před pár lety musela ukončit činnost, po devíti letech existence. Nová iniciativa zorganizovala na podzim několik schůzek a akcí pro zainteresované rodiče. Také našla pěkný objekt, který ještě musí být schválen hygienickou kontrolou. Přejeme této iniciativě mnoho úspěchů!
Školka dostala od IHF z Nizozemska finanční podporu. Díky za to!!

Vzdělávání pro učitelky mateřských školek a učitele základních škol

Minulé léto dokončila první skupina deseti studentů studium pro učitelky mateřských škol. Nová skupina, 35 studentů studuje první ročník. Od září jich bude asi 15-20 pokračovat ve druhém ročníku. www.vzdelavanie.iwaldorf.sk

V září začal nový ročník vzdělávání pro učitele opět ve spolupráci s Dunaj Univerzitou z Vídně. To znamená také to, že studium bude akreditováno jako magisterské pro waldorfské pedagogy. Přednášející jsou z části ze Slovenska, z části z Rakouska. Další informace: www.iwaldorf.sk

ČECHY

Mateřské školky

Vzdělávání pro učitelky mateřských školek

Letní akademie v Semilech je 7. – 16. července. Tento rok je to již 26. letní akademie.

Pedagogická dílna

Dílny pro učitelky, které zakončily vzdělávání fungují už od roku 1998. V průběhu let bylo probráno mnoho pedagogických témat, jako například otázky kolem éterného těla, výchovy a několik let se probíral a zkoušel v praxi nový hodnotící model.

Minulý seminář byl 17.-18. března ve školce v Praze 6 - Dusíkova. S asi patnácti účastníky jsme pracovali popáté s tématem vývoje řeči. Tentokrát bylo centrální téma komunikace a řeči. Jaká dynamika je v rozhovoru funkční? Kde může nastat chyba? Jak hovořit s malými dětmi? Další seminář bude 20.-21. října v Plzni. Budeme pokračovat na toto téma.

Více informací: Jiroutovahelena@seznam.cz

Euritmie s Hanou Mandlikovou na prohlubovacím semináři v Praze 18-3-2017

Konzultační skupina školek z Českých Budějovic a Písku

V létě 2015 byla založena nová pracovní skupina se svobodnými školkami z jižních Čech: České Budějovice a Písek. Úkolem bylo zmapovat situaci týkající se spolupráce mezi waldorfskou základní školou a školkou. V pracovní skupině jsou dvě vedoucí učitelky: Adéla Havlova, Marie Hájková a níže podepsaný. Minulé setkání bylo 22. března v Písku. Záměrem je, vytvořit dílo, které bude přínosné i pro ostatní. V nadcházejícím období budeme věnovat pozornost hlavně otázkám ohledně: formování rozhodnosti, schůzování a zacházení s mandáty.

Spolupráce přináší plody i v dalších rovinách, protože práce doprovodného vedoucího sebou přináší různá posláná a otázky. Proto bude tato skupina dále pokračovat, jako konzultační kroužek. Další setkání budou 19. července a 9. října v Písku.

Regionální spolupráce v Jižních Čechách

Činnost výše jmenované pracovní skupiny vyústila v iniciativu k založení spolupráce a setkávání mezi několika svobodnými školkami na jihu Čech: Písek, České Budějovice, Tábor, Klatovy a Strakonice. První orientační schůzky byly 9. června 2016 v Písku a 12. ledna 2017 v Táboře. Další setkání bude v říjnu Českých Budějovicích.

Jedná o setkání a shodu. Postupně se projeví, jaká pravidelná forma a obsah bude nevhodnější.

Mateřská školka v Písku : 25 let

28. června oslaví svobodná školka v Písku své 25. výročí. Školka začínala jednou třídou na "Třídě Přátelství", na sídlišti v Písku. Učitelky, které školku zakládaly, Ludmila Rakušanová a Jarmila Caizová, jsou s ní stále ve spojení. Po několika letech přibýlo další oddělení v jiné písecké čtvrti. Poté, co se základní škola přestěhovala do části pavilonů jiné školy v sousedství, je školka pohromadě v původní budově Svobodné školy. V budově mezitím proběhla rekonstrukce a jsou v ní čtyři oddělení školky.

Proslov Ludmily při slavnostním otevření nové budovy v Písku 31-8-2009

Mateřská školka v Českých Budějovicích

Školka v Českých Budějovicích tvoří organizační celek se svobodnou školou ve městě jako soukromé zařízení. Školka funguje v přestavěném obytném domě s hezkou velkou zahradou v Rudolfově, na předměstí Budějovic.

Tato školka byla uznána jako waldorfská. Níže podepsaný navštěvuje školku již šest let jako mentor. Minulý školní rok jsme pracovali s tématem prohlubování rozhovor o dítětem a se schopnostmi diagnostických rozpoznávání.

Minulý rok jsme začali s novým tématem, hlavně o interní spolupráci a organizačních změnách. V létě se budeme radit ohledně pokračování.

O tuto školku je takový zájem že by se mohly naplnit čtyři třídy místo dvou. Proto zde chtějí přestavět půdní prostor pro další třídu. K tomu jsou potřeba peníze. Tak se hledají zdroje. Chcete-li přispět prostřednictvím účtu Nadace Helias, dodáte označení : verbouwing kleuterschool Ceske Budejovice. Předem děkujeme! Školka dostala větší podporu od Nadace Helias, Nadace pro podporu pedagogie Rudolfa Steinera ona z Nizozemi, a Software AG. Děkujeme za to! Školka i sama dělala akce m.j. přes crowdfunding.

Kruh mentorů mateřských školek

V létě 2014 se zformovala skupina mentorů svobodných mateřských školek, kteří se společně chtějí dále rozvíjet pro své poslání. Scházíme se několikrát do roka, vyměňujeme si zkušenosti a prohlubujeme chápání některých témat. Vytvořil se rámec pro pozici mentorů uvnitř asociace a ve školkách. Nyní se vytváří orientační rukověť pro mentory.

V tomto kruhu nyní společně pracují: Milena Dufkova, Helena Jiroutova, Emilka

Vítkova, Hana Neubaurová a níže podepsaný. Navštěvují školky v Brně, Plzni, Českých Budějovicích, Písku, Praze (Malý Velký Strom). S dalšími školkami jsme v jednání. Kruh se schází 6-7krát ročně v Praze. Příští setkání bude 22.července .

Mateřská centra

Kruh mateřských center

Mateřská centra nabízejí prostor pro matky s malými dětmi do čtyř let kde se mohou setkávat. Od roku 1999 se zakládá v Čechách stále více těchto center, která se sdružila v Kruhu mateřských center a chtějí vycházet z waldorfské pedagogiky. Tento kruh je členem IASWECE (International Association for Steiner/Waldorf Early Childhood Education), skupiny 0-3 roky. Jednotlivá centra však nemají přízvisko „waldorfská“, protože k tomu není dán žádný profil, žádné vzdělávání apod.

Od jara 2012 dostal Kruh jako sdružení vlastní právní formu a je tak lépe vybaven pro dosažení fondů. Vedení tvoří Hana Hajnová, Jana Vyskočilová, Jana Švejdomá a Pavlína Koblihová, učitelka ve školce v Praze 6. Cornelis Boogerd zůstane, formálně, jako cizinec, ve spojení s výkonnou radou.

Semináře pro matky

Dvakrát ročně organizují Hana Hajnová, Pavlína Koblihová a Cornelis Boogerd semináře pro matky s malými dětmi z celé země ve svobodné školce v Praze 6. Pavlína Koblihová podporuje tyto semináře, jako organizátorka ve školce.

Minulý seminář byl 11. března ve školce v Praze 6 Dusíkova se starou známou Gemmou Alfrink z Nizozemska. Pracovala na téma: "Význam smyslů pro vývoj malého dítěte". Gemma také hraje loutkové divadlo a vyrobila s účastníky jednoduché loutky se kterými zahrála krátké představení na stolku.

O dalším semináři řekněme více až postoupíme s orientačními rozhovory během léta. Více informací: www.ikruh.cz

Gemma s loutkama v Praze

Otázky ohledně budoucnosti práce s dětmi do tří let

Vývoj během posledních let vzbuzuje různé otázky. Počet zapojených mateřských center klesá. Chceme zjistit, co je příčinou. Možná více spolupracují s místními školkami? Dále někteří lidé z vedení zvažují skončení činnosti z důvodu jiných aktivit. Jiní jsou v pokročilém věku, což přináší omezení. Takže toto jsou otázky ohledně toho, jak má do budoucna vypadat práce Kruhu mateřských center. Jsou potřeba noví lidé, kteří chtějí dělat tuto důležitou práci, pro děti v ejcitlivějším období.

Dvouleté děti ve školce

Další nový vývoj je, že podle ministerstva školství musí školky od roku 2020 přijímat i dvouleté děti. Ty mají přirozeně úplně jiné potřeby, takže vyvstává řada otázek, jak tuto situaci řešit. Vznikla jedna pracovní skupina, která se tímto bude zabývat.

Dále začaly rozhovory s Asociací waldorfských školek a Mateřských center o tom, jak by eventuálně mohla vypadat případná spolupráce pro potřeby dětí do tří let.

Velký letní kurz v Semilech 16.-21 července

Tento rok bude již 27. velký letní kurz v Semilech pro učitele základních škol. Začal v roce 1991 v Pardubicích za pomoci učitelů z Eindhovenu a kurz se stal živou tradicí, kde se každý rok setkává přibližně sto dvacet lidí. Jedna část kurzu je určena pro učitele, kteří se připravují na nadcházející školní rok. Téma je "Škola jako živý organismus".

Nizozemí

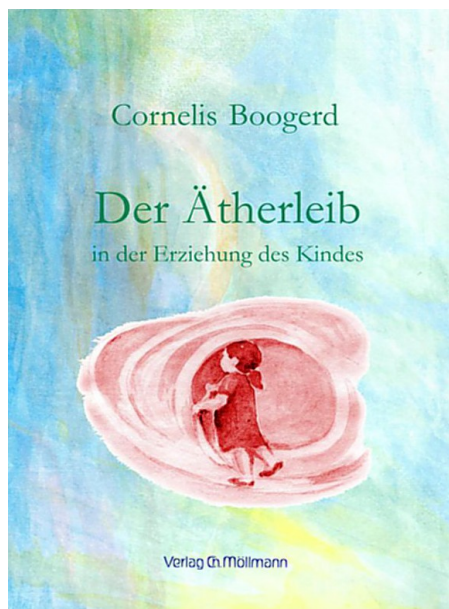
Stichting Helias

Ve nadací Helias probíhají diskuze o jeho pozici a poslání do budoucna. 11.dubna a 16.května proběhly schůzky v De Biltu. V rozhovorech se bude pokračovat. Stichting Helias vznikl z práce pro země z "východní" Evropy po převratech v roce 1989. Těžiště práce je stále v těchto zemích. Postupně přibýly také funkce fondů a přišly žádosti také z dalších částí světa. Helias se chce omladit a uvažuje a svých současných i budoucích úkolech.

Publikace

Novinka v německém jazyce:

“Éterné tělo ve výchově malého dítěte”.

Je potěšující, že kniha “Éterné tělo ve výchově malého dítěte” vyšla nyní také v němčině. Eva Begeer udělala výborný překlad. Kniha je vydaná u Verlag C. Möllmann. V příloze posílám odkaz s dalšími informacemi. Po nizozemském (Nearchus CV), českém (Fabula), a anglickém (Florisbooks) vydání je toto čtvrtý překlad. Mezitím se pracuje také na dalším překladu a to do ukrajinštiny a ruštiny.

Pro každý jazyk, se kapitoly o typech éterné síly v lidových písních a dětských říkankách, přepisují a doplňují příklady, známými v dané zemi.